

TEKST
Willem-Jan van Ekert

ILLUSTRATIE
Mellon

Getouwtrek tussen ziekenhuizen

Het belang van een goede, openbare zorgverlening wordt dit jaar meer dan ooit bewezen. Toch blijft ook deze tak van de publieke sector de hete adem voelen van een blijkbaar niet te stuiten drang tot privatisering. Zo is het stadsbestuur van Oostende van plan om onder het mom van efficiëntie werk te maken van een privatisering binnen het ziekenhuislandschap. En daar zou het AZ Sint-Jan Brugge, campus Oostende, wel eens het slachtoffer van kunnen worden.

Het nieuwe stadsbestuur wil één groot ziekenhuis in de stad door onder meer het Oostendse AZ Henri Serruys los te weken uit de fusie met de autonome verzorgingsinstelling AZ Sint-Jan Brugge-Oostende. Dr. Hans Rigauts, algemeen directeur van deze overkoepelende instelling heeft op zich niets tegen plannen voor één groot ziekenhuis in een stad als Oostende maar het moet er wel een zijn met een publiek karakter. "Ten opzichte van de patiënt bieden we rechtszekerheid en een grote toegankelijkheid ongeacht afkomst of financiële draagkracht. De publieke sector moet vaak opboksen tegen een negatieve perceptie. Ons ziekenhuis bewijst het tegendeel. We zijn een groot ziekenhuis, kwaliteitsvol en financieel gezond."

“Het statuut van de vaste benoemingen zomaar afschieten is misplaatst.”

Professor Dr. Eric Mortier, gedelegeerd bestuurder van het Universitair Ziekenhuis Gent is ook een groot pleitbezorger van de publieke sector. "Zeker voor kritische sectoren zoals de gezondheidszorg tot zelfs de energievoorziening moet het volk via onze democratie inspraak hebben. En ze niet overlaten aan de markt. Elke beschaving die zichzelf respecteert heeft nood aan continuïteit en bescherming tegen de willekeur van de markt."

Kwaliteit

Dat diezelfde markt de kwaliteit van de zorg zou verhogen doordat beter betaalde artsen kunnen worden aangetrokken, is voor beide heren een drogreden. Volgens Dr. Rigauts verdienen zijn artsen gemiddeld genomen evenveel als in de private sector. "De investeringen in ons personeel en ondersteuning van de artsen in groeiomogelijkheden en middelen liggen hier zelfs hoger." Ook professor Mortier wijst op de extra troeven die zijn openbaar universitair ziekenhuis biedt. "Er is ruimte voor onderzoek, onderwijs, innovatie. Allemaal zaken die de samenleving ten goede komen. Wie betaalt wat? Want hoe je het draait of keert: in de gezondheidszorg gaat het over belastinggeld. Iedereen mag rijk worden wat mij betreft. Maar we moeten excessen voorkomen door te werken met barema's. De regelgeving daarrond is belangrijk. Wij werken met gesalarieerde artsen. Die worden min of meer hetzelfde betaald als private artsen. En het arbeidsethos lijdt daar absoluut niet onder."

Politiek

Het woord regelgeving is gevallen en dan kijken we al vlug naar de politiek. Dr. Rigauts: "Het wordt tijd voor een andere mindset vanuit de politieke wereld over de publieke sector. Wij hebben ongeveer 40 procent statutaire medewerkers. Dat statuut

ONDERTUSSEN IN OOSTENDE

Jan Mortier nationaal verantwoordelijke voor de openbare zorgsector:

Het personeel is niet gebaat met een opslorping van het Henri Serruysziekenhuis door AZ Damiaan.

Het personeel wil dat hun zaak - verbetering van de loon- en arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden ... - door de politici wordt verdedigd en niet dat de politici zich bezighouden met allerlei constructies op te zetten waarin zij het voorwerp zijn van politieke machtspelletjes.

Privatiseren om te privatiseren en om 'de grootste' te zijn is geen optie. De (kans)armoedecijfers in Oostende zijn onmiskenbaar hoog. Hopelijk beseffen de Oostendse beleidsmakers dat een openbaar ziekenhuis ook voor mensen die in armoede leven een belangrijke garantie is op betaalbare en kwaliteitsvolle gezondheidszorg.

zomaar afschieten, is misplaatst. De werkzekerheid die dat statuut biedt en medewerkers zelfs ondersteunt - zeker in deze moeilijke tijden - is een enorme meerwaarde. Iedereen heeft het moeilijk om verpleegkundigen aan te trekken, een goed statuut kan daarbij helpen."

Wie kritiek uit op statutairen laat zich vaak in een adem ook kritisch uit over de ambtenaar in het algemeen. Met de bekende clichés tot gevolg. Professor Mortier gebruikt daarom liever de term civil servant. "Civil servant zegt veel meer, de term

maakt duidelijk dat we het hebben over iemand die zich ten dienste stelt van de samenleving. Vaste benoemingen zouden leiden tot minder efficiëntie en performantie. Ik stel enkel vast dat ons absentisme lager ligt dan het nationaal gemiddelde, privéondernemingen meegerekend."

Sociaal overleg

Rigauts en Mortier maken er geen geheim van dat goed sociaal overleg een absolute must is. "Vakorganisaties zijn een partner geworden, zeker geen tegenstander", vindt Hans Rigauts. Eric Mortier, die zelf ook gesyndiceerd is, heeft eveneens een goede relatie met de vakorganisaties. "Er zijn natuurlijk wel eens meningsverschillen, zoals bij elk overleg. Neem het van mij aan: de dag dat vakorganisaties niet meer bestaan zullen we ongeziene ontsparingen meemaken. Ze zijn onmisbaar als regulator in de samenleving."

De toekomst

Volgens Dr. Rigauts moeten we nog meer inzetten op de kwaliteit van de zorg. "We zijn heel vaak bezig met structuren, met netwerken en gebouwen. Die zijn belangrijk maar zorg moet vooral dichtbij huis aangeboden kunnen worden. Wanneer het over expertises en specialismen gaat dan kunnen we die beter op bepaalde plaatsen concentreren zodanig dat die expertise verder opgebouwd kan worden. Bepalen wie welke zorg waar aanbiedt, is de taak van de overheid. Het is niet aan een individueel ziekenhuis om dat te bepalen. De patiënt moet er beter van worden, dat is de bottom line." Ook voor professor Mortier moet er wat veranderen. "In ons land zijn we nog altijd gezegend met een heel goed systeem waarbinnen de private ziekenhuizen het ook heel goed doen. Dat komt omdat de overheid waakt over excessen. Niettemin zal men in de toekomst dit systeem moeten herijken. Hoe zorg verstrekt wordt is inefficiënt en op de duur onbetaalbaar voor de samenleving. Er zit 15 procent verspilling in het huidige systeem. In afwachting van een nieuwe aanpak is er wel extra geld nodig. Dat komt er ook, de overheid heeft dat heel goed begrepen."